

МОДЕЛЮВАННЯ МІЖКРАЇНОВИХ ВІДНОСИН

І.Ю. Філоненко, здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Л.О. Філіпковська, канд. техн. наук., доцент
Національний аерокосмічний університет імені М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

В умовах сучасної глобалізації і інтенсивної інтеграції країн міжнародні відносини стають дедалі чутливішими до майбутнього. Тому все необхіднішим є використання методів стратегічного планування та складання прогнозів, що визначають розвиток економіки країн, вплив на внутрішню соціально-економічну та політичну ситуації, а також визначення вектору зовнішньоекономічної діяльності. Тому дана тема є актуальною і потребує розробки уточнених уявлень про світ і відносини між країнами, що відкриває шлях до нових ідей.

За даною тематикою є багато теоретичних розробок. Її вивченню для практичного використання присвячено роботи Шкуропата О.В, Бондар О. А., Светунькової І. С., Колемаєва В. О.

Відносини міжкраїнових зв'язків на сучасному етапі мають невизначеність багатьох складових у міжнародних справах. Невизначеність полягає у нестачі знань про геополітичну ситуацію в цілому, у відсутності повного аспекту інформації про конкуренцію на світовому ринку, недостатність даних про діяльність підприємств держав, з якими планується співпраця.

Тому у разі прогнозування економічних міжкраїнових відносин вимагається максимальна увага до основних факторів, що їх визначають. Мета розроблюваної моделі – формування раціонального рішення щодо підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності країни.

В сьогоднішній для аналізу відносин міжкраїнових відносин стають важливими моделі, які присвячені аналізу поведінки країн-партнерів, а саме: статичні й динамічні моделі міжгалузевого балансу, методи мережевого планування та управління, моделі корпоративних рішень, теорія ігор. Ці методи дозволяють знаходити кількісні характеристики економічних процесів і мають переваги в обґрунтуванні рішень порівняно з іншими економіко-математичними моделями.

В умовах невизначеності ринкових відносин та вивченні процесу ухвалення рішення в міжнародних відносинах ефективним є використання методів теорії ігор. Це математична теорія щодо аналізу стратегічної поведінки (взаємодії сторін) [1]. Її застосовують в мікроекономіці, теорії галузевої організації, фінансовій економіці, теорії контрактів, економічній теорії регулювання, економіці праці, міжнародній торгівлі, макроекономіці.

До недоліків методів відносять таке: теорія ігор не може повністю охопити весь спектр факторів, які впливають на прийняття рішень щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності; значний рівень невизначеності щодо інформації про партнерів (країни).

Можна виділити наступні переваги теорії ігор:

- виявлення найкращої стратегії вибору економічного партнера для встановлення міжкраїнових зв'язків;
- передбачення стратегічної поведінки (ходів) партнерів і конкурентів;
- можливість вибору з певної кількості альтернативних варіантів «найкращого ходу», який є «відповіддю» на дію інших партнерів;
- інформування про дохідність учасників як результату гри.

У сфері авіаперевезень пропонується використовувати ігрові моделі для аналізу конкуренції та в ціноутворенні.

В цілому методи теорії ігор допомагають проводити економічні експерименти в умовах невизначеності, оцінювати на якісному рівні різні варіанти стратегічної економічної політики країни, приймати відповідні рішення з максимальною вигодою, передбачити в загальних рисах наслідки прийнятих рішень або змін в кон'юнктурі зовнішнього ринку.

Економіко-математичні методи прискорюють проведення економічного аналізу, сприяють більш повному врахуванню впливу факторів на результати економічної діяльності в світовому господарстві, підвищенню точності обчислень [2].

Перелік посилань:

1. Диксит А. Теория игр. Искусство мышления в бизнесе и жизни / А. Диксит, Б. Нейлбафф. – М. : Манн, Иванов и Фербер, 2015. – 464 с.
2. Бондар О. А. Интерпретационный схематизм управления экономическими системами : монография / О. А. Бондар. – К. : Науковий світ, 2013. – 121 с.